

Zeemanshuis Eemshaven

Uitgaande van de St. Koopvaardijpastoraat Groningen

Borkumweg 2
9979 XH Eemshaven

K.v.K. 02065549
Tel. 0596-516233

Werkverslag Sven Standhardt 2024 Eemshaven – Delfzijl.

1. Inleiding

Het afgelopen jaar heeft onze stichting het 25 jarige bestaan mogen vieren van het zeemanshuis in de Eemshaven. In het huidige gebouw is ze inmiddels als 20 jaar aanwezig in de haven. Vele bezoekers heeft ons zeemanshuis mogen verwelkomen en de aanloop is iedere avond nog steeds behoorlijk. Op 8 juni hebben we dit jubileum mogen vieren in de aanwezigheid vele oud vrijwilligers en bestuursleden. Met vertrouwen kijken we vooruit naar de komende jaren.

De komst van een nieuw cruiseschip veroorzaakte enige onrust. Vanwege de enorme aanloop van het schip, alsmede vanwege de onrust die dit gaf in de haven, werd besloten tot een alcoholvrije periode voor alle bezoekers. Dit leidde tot een afname van het bezoek maar zorgde wel dat we open konden blijven. Inmiddels wordt nagedacht welk beleid te voeren bij de komst van komende cruiseschepen.

Hoewel we afscheid hebben moeten nemen van enkele vrijwilligers om verschillende redenen, was 2024 al met al een goed jaar waarop we met dankbaarheid terug kunnen kijken.

2. Scheepsbezoeken

Het afgelopen jaar is gelukkig zonder calamiteiten verlopen. Ik heb in alle rust mijn scheepsbezoeken kunnen doen. Gemiddeld ben ik twee keer per week in de haven aanwezig en bezoek daarbij hoofdzakelijk de schepen in de Eemshaven. Met de bemanning van deze schepen is het meeste contact omdat velen van hen ook bezoekers zijn aan het zeemanshuis. In het afgelopen jaar heb ik bijna 500 schepen mogen bezoeken, waarvan een deel meerdere keren.

Scheepsbezoeken kunnen soms op heel verschillende wijze verlopen. Afgelopen voorjaar kwam de Duitse kapitein van de Thor naar me toe met de woorden: jou moet ik hebben. Hij vertelde me dat ze een voetbalspel hadden dat ze gingen vervangen voor een nieuwe, of wij als zeemanshuis belangstelling hadden. Ik heb dit toen in de whatsapp groep aan de vrijwilligers voorgelegd en de reacties waren positief en dus kon al gauw een afspraak gemaakt worden om het spel te brengen. Hierna volgden enkele enthousiaste bezoeken. Men was blij dat we het spel zo goed konden gebruiken. Toen de kapitein werd afgelost door zijn Russische collega en ik weer de Thor wilde bezoeken, werd mij op het dek door de dienstdoende officier meegedeeld dat mijn bezoek niet gewenst was. Zonder in discussie te gaan ben ik toen weggegaan, maar verbazen doet me deze reactie wel.

Gelukkig gaat het op andere momenten ook andersom. Deze zomer bezocht ik een schip waar een Poolse stuurman mij begroette. Aanvankelijk was ook hier de reactie, we hebben geen tijd, gaan zo weg, maar als u koffie wilt hebben we wel een kop koffie. Deze nam ik dankbaar aan en vervolgens heb ik met dezelfde man ruim een uur gesproken over zijn familie en zijn

plannen om hun boerderij over te nemen. De man kwam steeds meer los en ik moest uiteindelijk aangeven dat ik verder wilde, anders had ik er nog veel langer gezeten.

Het is een feit dat geseculariseerde mensen, waartoe de meeste westerlingen behoren, vaak moeite hebben met een gesprek met een geestelijke. Maar ook hier moet soms het ijs gebroken worden voordat er een vertrouwensband ontstaat. Dit heb ik ervaren met de jongens van de sleepboten van Wagenborg die regelmatig ons zeemanshuis bezoeken. De eerste keren keken ze me een beetje wantrouwend aan toen ik hun een biertje verkocht en vertelde wie ik was. Maar na toch open te blijven en vol te houden is er inmiddels een zekere band ontstaan en hebben we leuke gesprekken als ze in de club zijn en aan de bar hun biertje drinken.

Deze zomer was ik in Delfzijl waar ik werd aangesproken door een Filipijnse zeeman met wel een hele specifieke vraag. Zijn vrouw had gevraagd kleding van een bepaald merk te kopen. De vraag was waar hij dit kon krijgen. Ik zei hem dat ik dat niet wist, maar wel bereid was met hem kledingzaken af te gaan. Samen zijn we toen Delfzijl ingegaan om uiteindelijk in Groningen te eindeigen waar we het hebben gevonden. Ik vond het nog wel een vreemde ervaring om als twee mannen dameskleding te kopen, maar de missie is uiteindelijk wel geslaagd.

In juli werd ik gevraagd door een bemanningslid van de Lady Hester te bidden voor een overleden familie lid. Het bleek te gaan om de oom van de man waarmee hij een hele hechte band had gehad na de dood van zijn eigen vader die al op jonge leeftijd was overleden. Nu zijn oom na een ziekbed was weggefallen was hij diegene die voor de familie in de Filipijnen moest zorgen. Ik heb samen met hem een herdenkingsdienstje gedaan van een half uur en vervolgens hebben we nog gepraat over hoe nu verder. Ik was blij te zien dat na ons gesprek hij weer hoop had en plannen aan het maken was. Dat geeft mij veel voldoening.

Tijdens de NZC vergadering kreeg ik te horen dat een Filipijnse zeeman, R. Rogat, al enige tijd verbleef in Beatrixoord. Hij was ziek geworden en na onderzoek was gebleken dat zijn situatie nogal kritiek was. Hij had een bacteriële infectie aan zijn hersenen opgelopen. De man werkt voor Stenalines op de schepen tussen Rotterdam en Engeland. Hij is alleen en naast zijn infectie heeft hij ook nog Tuberculose en HIV. Ik heb hem meerdere keren bezocht, aanvankelijk begreep het personeel van Beatrixoord niet precies wat ik kwam doen. Ik was immers geen familie en dat bemoeilijkt altijd een bezoek. We hebben leuke gesprekken gehad over het werk en de thuissituatie. Met kerst heb ik hem een tasje met lekkere dingen gebracht dat erg op prijs werd gesteld, evenals een kerstpakketje namens het zeemanshuis. Hoe lang de behandeling nog zal duren is niet zeker, het wachten is op de juiste medicijnen in de Filipijnen. Inmiddels is de Tuberculose verdwenen en neemt de infectie in de hersenen ook af.

Vaak merk ik nog de onbekendheid van zowel zeevarenden als ook personeel op de kade met het werk van het pastoraat. We zijn geen maatschappelijk werkers en komen ook niets aanbieden aan boord, dus wat komen we dan doen? Het is altijd weer een opgave om het vertrouwen te winnen en te laten zien dat we er zijn voor het geestelijk welzijn van de zeevarende. Je moet daarbij snel zijn, want de contacten zijn meestal maar eenmalig en beperkt in de tijd omdat een schip of verder moet, of het werk voortgaat. Maar feit is ook dat de meeste zeevarenden het uiteindelijk ook fijn vinden dat er aandacht is voor hun werk en hun als persoon, dat er geluisterd wordt naar hun verhalen en meegedacht wordt met de vragen die ze soms hebben. Dat maakt voor mij dat dit werk altijd nog zeer waardevol is.

3. pr-activiteiten

Afgelopen jaar hebben zich geen noemenswaardige incidenten voorgedaan in de havens van Groningen waarvoor ik door de pers ben benaderd. Ook zijn er geen uitnodigingen voor lezingen geweest. Deze verlopen meestal in golven waarbij het enkele jaren druk is en de jaren daarop weer erg rustig.

4. Koopvaardijdienst

Op 10 november was dit jaar de koopvaardijdienst in ons zeemanshuis. Muzikale medewerking werd verleend door A. van Dijk die de samenzang begeleidde op haar orgel en door 3-mans maritieme folk formatie Stowaway. De opkomst was iets minder dan in voorgaande jaren, maar deze trend verneem ik ook uit de andere steden waar een koopvaardijdienst werd gehouden. De opbrengst van de collecte daarentegen was groter dan in voorgaande jaren, deze was helemaal bestemd voor de kerstpakketten voor zeevarenden. Na de dienst bleven veel mensen nog na voor een kop koffie en koek welke ook dit jaar weer waren verzorgd door onze vrijwilligers. Van veel mensen kreeg ik een positieve reactie op de dienst.

5. Kerstpakketten

Vanwege een hevige griep was ik afgelopen jaar niet in staat om mee te doen aan het uitdelen van de kerstpakketten in de Eemshaven en Delfzijl. Dit is door de vrijwilligers overgenomen. In de periode voor Kerst en in een paar dagen daarna zijn 400 presentjes uitgedeeld aan de zeevarenden. Net als voorgaande jaren is dat met veel enthousiasme ontvangen.

6. Toerusting

De eerste paar maanden van 2024 heb ik besteed aan een Supervisie traject welke werd aangeboden door de PKN en waar ik onder leiding van ds. M. van Hemert tien sessies heb doorlopen. Hierbij stond een leervraag centraal en het doel was om te kijken naar het eigen functioneren en de punten die goed lopen en waarbij ik vastloop. Door het aanreiken van enerzijds theorie en anderzijds oefeningen, hebben we samen gekeken hoe ik mijn werk kan verbeteren. Ik heb dit als zeer leerzaam ervaren. Het supervisie traject gaf mij tevens de mogelijkheid mijn tijdelijke inschrijving bij het SKGV om te zetten in een permanente. In oktober heb ik deelgenomen aan twee studiedagen van DGV van het ministerie van Justitie over contextueel pastoraat. Het betrof hier een inleiding. Deze vorm van pastoraat betreft de context van de pastorant, d.w.z. zijn familie en vrienden alsook zijn levensverhaal, in het contact met de pastor. Twee dagen lang hebben we geleerd en gesprekken leren voeren. Ook dit heeft me veel nieuws geleerd. Ik hoop in 2025 te kunnen beginnen met een cursus verspreid over twee jaar om me verder te verdiepen in deze vorm van pastoraat.

7. Overige activiteiten

- Het afgelopen jaar heb ik net als in de vorige jaren weer twee keer per maand meegedraaid als vrijwilliger in het zeemanshuis.
- Op 5 januari heb ik ds. L. Rasser uit Amsterdam mogen ontvangen in mijn kerk voor de opnames van de kerstdienst voor de NZC. Deze opnames namen een hele dag in beslag en zijn deels verwerkt in de kerstvideo welke op USB sticks door de stichting Kerstfeest op

Zee op Nederlandse schepen wordt verspreid, alsmede op het Facebook kanaal van ds. Rasser waar hij korte filmpjes plaatst met gebeden voor zeevarenden op zee.

- Op 16 juni heb ik de dienst van Blessings of the Sails mogen doen op het schip de Dar Mlodiezy uit Polen. Deze dienst die bedoeld is als een zegendienst voor alle schepen die die middag de Sail en daarmee Nederland zouden verlaten. Het was een bewolkte dag, maar tijdens de dienst bleef het gelukkig droog tot het moment dat ik met wijwater het schip besprenkelde. Op dat moment begon het licht te regenen. De kapitein van het schip maakte de opmerking dat hiermee alle schepen tegelijk werden gezegend. Op het schip waren genodigden aanwezig en op de kade stonden vele mensen te kijken. Medewerking werd verleend door het Gospelkoor Testify uit Uithuizen. Hun liederen vormden een mooie aanvulling op de dienst. Na de dienst was er koffie en koek. Enige momenten later begon het hevig te regenen.
- Op vrijdag 25 oktober heb ik het cruiseschip Disney Treasure mogen wijden. Het was net als bij het vorige Disney schip een korte dienst op de voorplecht van het schip. Jammer was dat er dit keer geen audio installatie was geregeld waardoor het grootste deel van de dienst niet verstaanbaar was voor de ruim 80 mensen die waren gekomen. De kapitein, die dezelfde bleek te zijn als een jaar eerder, bedankte mij voor de dienst en liet een fles champagne tegen de voormast kapot gooien om de wijding te voltooien. Al met al duurde de ceremonie een uur.
- Op 15 november heb ik deelgenomen aan de jaarlijkse NZC vergadering te Utrecht waar werd gesproken over de structurele financiering van het werk van de NZC door de overheid. Tevens werden de laatste nieuwtjes uitgewisseld over het wel en wee binnen de verschillende zeemansmissies.
- De december heb ik twee dagen een stagiaire, P. Voordewinde, meegehad op scheepsbezoek. Hij doet een studie geestelijke verzorging aan de Fontys Hogeschool te Utrecht. Het betrof een snuffelstage waarbij het doel is te onderzoeken of het werk van geestelijk verzorger ook daadwerkelijk is wat men wil. Twee dagen zijn we samen op scheepsbezoek geweest en één dag heeft hij met mij in mijn parochie doorgebracht.

8. Tot slot

Terugkijkend op 2024 kan ik zeggen dat het een mooi jaar is geweest. Van tijd tot tijd misschien wel druk door de extra activiteiten, maar deze hebben wel veel voldoening gebracht. Het is mooi dat we ons werk nu al 25 jaar mogen doen onder de zeevarenden en na zoveel tijd voelt het steeds meer als werken onder familie. Ik hoop dat de komende jaren ook nog goed zullen zijn en dat ons werk ook steeds meer gezien wordt door anderen. Het feit dat de overheid zich bereid heeft verklaard ons te ondersteunen is mooi, evenals het initiatief binnen Groningen Seaports om te komen tot een welzijnscommissie voor zeevarenden geeft hoop. Uiteindelijk gaat het om mensen, en hoewel er ook economische belangen kunnen spelen, mag het menselijke aspect niet vergeten worden.

Sven Standhardt, Groningen, 10 januari 2025